

Kwaliteitsverslag 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Visie DFZS	3
1.2 Soort forensische zorg	4
1.3 Successen in het afgelopen jaar	4
1.4 Uitdagingen in het afgelopen jaar	5
1.5 Hoever is DFZS met het implementeren van het KKFZ?	5
2. Kwaliteitskader Forensische Zorg	7
2.1 Pijler 1 - Veiligheid en persoonsgerichte zorg	7
2.1.1 Stand van zaken en resultaten	7
2.1.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode	9
2.2 Pijler 2 - Forensisch vakmanschap	9
2.2.1 Stand van zaken en resultaten	9
2.2.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode	11
2.3 Pijler 3 - Organisatie van zorg	12
2.3.1 Stand van zaken en resultaten	12
2.3.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode	13
2.4 Pijler 4 - Samenwerking	14
2.4.1 Stand van zaken en resultaten	14
2.4.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode	15
3. Kengetallen	18
3.1 Omvang van de forensische zorg	18
3.2 Forensische Prestatie-indicatoren	18
3.2.1 Indicator 1 “Risicotaxatie”	18
3.2.2 Indicator 2 “Continuïteit van zorg”	18
3.2.3 Indicator 3 “Ernst van de problematiek”	19

Hoofdstuk 1

Inleiding

Het Kwaliteitskader Forensische Zorg (KKFZ) is een paraplu waaronder de ontwikkelingen van de afgelopen jaren op het gebied van kwaliteitsverbetering een plekje hebben gekregen. Het KKFZ is op 1 oktober 2022 opgenomen in het kwaliteitsregister van het Zorginstituut Nederland. Daarmee is het een afgesproken norm binnen de sector en brengt het houvast en eenduidigheid binnen het forensische werkveld. Het is de bedoeling dat de sector eind 2028 volledig werkt volgens het kader.

Voor u ligt het kwaliteitsverslag over 2024 van De Forensische Zorgspecialisten (DFZS). Dit verslag beschrijft hoe de implementatie verloopt, welke successen er het afgelopen jaar zijn behaald en welke uitdagingen er nog liggen. Daarmee geeft DFZS inzicht in wat cliënten/patiënten en hun naasten, ketenpartners en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) mogen verwachten op het gebied van forensische zorg.

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de visie van DFZS en hoe de organisatie is ingericht. Ook wordt kort stilgestaan bij de successen en uitdagingen van het afgelopen jaar en hoever de organisatie is met de implementatie van het kwaliteitskader. In hoofdstuk 2 wordt per pijler de voortgang toegelicht en wordt stilgestaan bij de activiteiten die er voor de komende periode op de planning staan. In hoofdstuk 3 komen de kengetallen die betrekking hebben op de geleverde forensische zorg aan bod.

1.1 Visie DFZS

Leef. Veilig. Samen. Dat is de missie van DFZS. De organisatie draagt bij aan een veiligere samenleving door een behandeling te bieden aan mensen met (dreigend) strafbaar gedrag. Soms betreft het cliënten/patiënten die niet alleen een gevaar vormen voor anderen, maar ook voor zichzelf. DFZS biedt zowel ambulante zorg (via de Waag) als klinische zorg (via de Van der Hoeven Kliniek).

Binnen DFZS vormt het Risk-Need-Responsivity-model (RNR) in alle behandelingen het uitgangspunt (Bonta & Andrews, 2024). Onderzoek toont aan dat behandelingen die volgens deze principes zijn ingericht tot meer recidivevermindering leiden dan interventies die hier niet of slechts beperkt gebruik van maken. Een gedegen risicotaxatie is een randvoorwaarde voor het toepassen van de RNR-principes. Daarbij is expliciete aandacht voor zowel de acute risicofactoren als beschermende factoren essentieel om de forensische scherp te waarborgen. Vervolgens worden de geïdentificeerde risicofactoren behandeld, rekening houdend met de algemene en specifieke responsiviteit. Dit houdt onder meer in dat behandelinterventies moeten bestaan uit (potentieel) werkzame elementen, afgestemd op de mogelijkheden en leerstijl van de cliënt/patiënt.

DFZS deelt haar kennis, ervaring en expertise actief met het werkveld. Regelmatig worden workshops, gastcolleges en lezingen verzorgd op (inter)nationale congressen. Intern en extern worden daarnaast basisopleidingen aangeboden voor het gebruik van risicotaxatie-instrumenten en onderdelen van zorgprogramma's. Voor het op peil houden van actuele kennis organiseert de Waag "boosters" over uiteenlopende forensische thema's. Deze scholingen worden regelmatig in samenwerking met de RINO Groep aangeboden, medeoprichter van de Forensische Academie.

Ook binnen de Van der Hoeven Kliniek is ruim aandacht voor (bij)scholing, onder meer door een online leerportaal, de tweejarige ontwikkelreis voor nieuwe groepsleiding en cyclische trainingen.

Medewerkers van DFZS leveren daarnaast een bijdrage aan het opleidingsaanbod tot gz-psycholoog, psychiater, psychotherapeut, klinisch psycholoog, verpleegkundig specialist en ggz-agoog. Ook biedt de organisatie zelf opleidingsplaatsen aan voor diverse disciplines binnen de forensische zorg.

1.2 Soort forensische zorg

De Waag

De Waag biedt op twaalf vestigingen ambulante forensische zorg. Hier wordt (hoog)specialistische zorg aangeboden voor mensen die grensoverschrijdend of strafbaar gedrag vertonen in combinatie met het hebben van een psychische stoornis. De Waag kent vier zorglijnen. Drie daarvan zijn delictgerichte zorglijnen gericht op volwassenen. Het gaat om de zorglijnen Huiselijk Geweld, Agressie en Vermogen en Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag. De vierde zorglijn is bedoeld voor jeugdigen en jongvolwassenen van 12 t/m 23 jaar. Voor de zorglijn Agressie en Vermogen wordt momenteel het TOPGGz-keurmerk gevoerd. Ook heeft de Waag ForFACT teams. ForFACT staat voor Forensisch Flexibele Assertive Community Treatment. Deze teams leveren intensieve outreachende zorg aan forensisch-psychiatrische cliënten die anders van zorg verstoken blijven vanwege hun chaotische levensstijl, psychiatrische problemen en middelengebruik.

Van der Hoeven Kliniek

De Van der Hoeven Kliniek is een centrum voor klinische forensische psychiatrie en bestaat uit drie klinieken. De locatie aan de Willem Dreeslaan in Utrecht is een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) en behandelt patiënten met een tbs-maatregel of civielrechtelijke maatregel in een beveiligde omgeving met beveiligingsniveau 4. De locatie de Wierde in Utrecht is een Forensisch Psychiatrische Kliniek (FPK) en levert intensieve en/of langdurige zorg aan patiënten met een tbs-maatregel en patiënten met een crisismaatregel of zorgmachtiging. Patiënten verblijven hier in een beveiligde omgeving met beveiligingsniveau 3. De locatie de Voorde in Amersfoort is een Forensisch Psychiatrische Afdeling (FPA) en realiseert intensieve en/of langdurige zorg aan zowel patiënten met een civielrechtelijke als met een strafrechtelijke maatregel. Ook is er een beperkt aantal plekken beschikbaar voor kortdurende (crisis)opnames. Patiënten verblijven hier in een beveiligde omgeving met beveiligingsniveau 2. Voor alle drie de locaties geldt dat patiënten door kunnen stromen naar onze eigen transmurale woonvoorzieningen, beveiligingsniveau 0.

Binnen DFZS is de zorgcontinuïteit geborgd. Het ForFACT-team begeleidt waar nodig de overgang van de kliniek naar een ambulante setting. Daarnaast beschikt DFZS over transmurale woonvoorzieningen, zoals De Sluis. De Voorde en de Wierde bieden naast forensische bedden ook plaatsen voor cliënten/patiënten met een zorgmachtiging, bij wie de reguliere ggz tekortschiet en de risico's hoog zijn. Dit kan gaan om zowel crisis- als reguliere opnames, met als doel waar mogelijk terugleiding naar de reguliere ggz.

1.3 Successen in het afgelopen jaar

Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek blijkt ook in 2024 dat het DFZS is gelukt om een aantrekkelijke werkgever te zijn. Door zichtbaarheid in social media, podcasts, tv- en radioprogramma's en door passende wervingscampagnes weten de Waag en de Van der Hoeven Kliniek nieuwe medewerkers aan te trekken, waardoor de inzet van zzp'ers niet tot nauwelijks meer nodig is.

In het kader van de ISO 9001 certificering heeft in 2024 een externe audit plaatsgevonden met als thema "Forensische scherpste". De auditoren zagen op alle locaties forensische scherpste terugkomen, waardoor een maximale score van 5 behaald werd (op een schaal van 1 t/m 5).

Bij de Waag blijkt circa 45% van onze behandelaren een BIG-geregistreerde regiebehandelaar te zijn. Er wordt gewerkt met multidisciplinaire behandelteams met voldoende expertise op diverse aandachtsgebieden, senior behandelaren en specialisten. Ook op de vestigingen waar het tijdelijk lastig is om de kwaliteit te borgen door een gebrek aan personeel, lukt het om de kwaliteit te waarborgen, doordat behandelaren van andere vestigingen bijspringen. Bovendien is in 2024 ons aanbod aan interne opleidingen verbeterd en uitgebreid, ter bevordering van de deskundigheid.

Uit de analyses van de Routine Outcome Monitoring (ROM)-metingen van de Waag wordt duidelijk dat de resultaten verbeteren. Bij cliënten die matig of (zeer) hoog scoren op het algemene recidiverisico of de dynamische risicofactoren is te zien dat de scores significant

verbeterd zijn op alle domeinen met een groot effect, met uitzondering van een matig effect voor de domeinen “Antisociale houding” en “Regelovertredend gedrag”.

Voor de Van der Hoeven Kliniek geldt dat er het afgelopen jaar goede ontwikkelingen hebben plaatsgevonden op de pijlers van het KKFZ. Behandelinhoudelijk is een nieuw multidisciplinair overleg (MDO) voor diagnostiek opgericht, een visie neuropsychologie is opgesteld (organisatiebreed), de Intensieve Trauma Behandeling (ITB) is doorontwikkeld en de kliniek-specifieke behandelvisie is geactualiseerd. Verder is de Safepath-methode in de Wierde nog meer verankerd. Daarnaast zijn er belangrijke functionaliteiten binnen het elektronisch patiëntendossier (EPD) ontwikkeld. Hetgeen een positieve bijdrage levert aan een complete en overzichtelijke dossiervoering, procesbewaking en het behoud van forensische scherpthe.

1.4 Uitdagingen in het afgelopen jaar

Door de gespannen arbeidsmarkt was het dit jaar wederom een klus om onze kwaliteit hoog te houden, de wachtlijsten binnen de treeknorm te behouden en tegelijkertijd zorg te dragen voor voldoende veiligheid en hoogspecialistische zorg te bieden. Toch is het met elkaar gelukt om de ambulante en klinische behandelingen en dagbesteding uit te voeren zoals beoogd.

DFZS probeert het tekort aan deskundig personeel te mitigeren door, naast een passend arbeidsvoorwaardenpakket, extra ruimte te bieden voor opleiding en persoonlijke ontwikkeling binnen de eigen functie.

1.5 Hoever is DFZS met het implementeren van het KKFZ?

De Waag

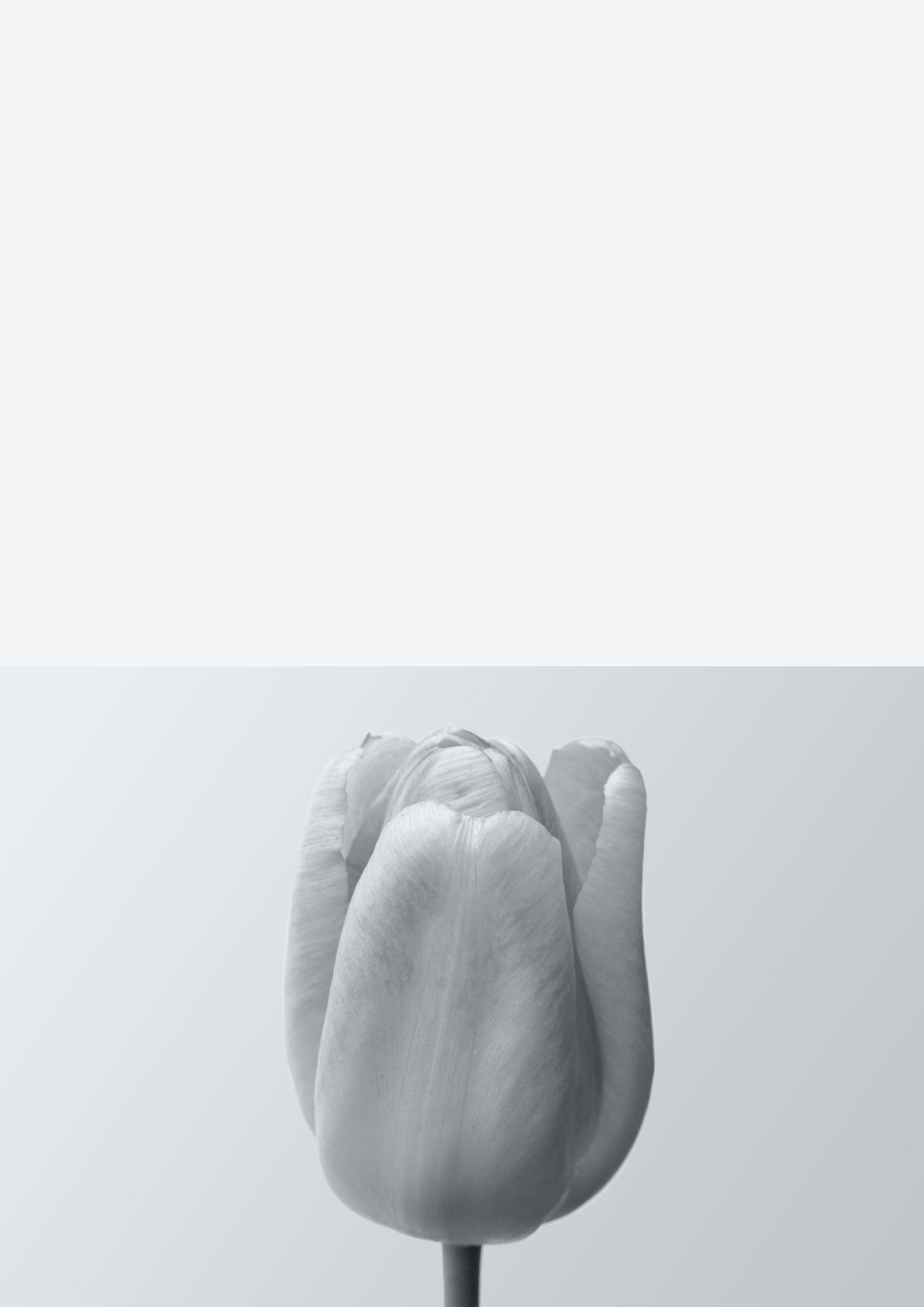
Bij de Waag wordt voldaan aan de subdoelen van de verschillende pijlers. Er is echter altijd ruimte voor verbetering en het blijft noodzakelijk om aandacht te blijven besteden aan de borging. In 2024 lag de focus specifiek op het toepassen van ons visiedocument in het werken met ervaringsdeskundigen, waarmee er nieuwe ervaringen zijn opgedaan. Verder kunnen onze cliënten nu, indien gewenst, gebruikmaken van een familievertouwenspersoon. Daarnaast is het beleid voor anderstaligen geactualiseerd, hoewel dit nog geformaliseerd moet worden. Ten slotte lag de nadruk op de werving en het behoud van personeel, ter waarborging van de kwaliteit van onze zorg. Tevens is er aandacht besteed aan het ontwikkelen van nog meer basistrainingen voor nieuwe behandelaren om zo de deskundigheid te bevorderen.

Van der Hoeven Kliniek

Ook voor de Van der Hoeven Kliniek geldt dat hoewel er in hoofdlijnen goed voldaan wordt aan de vereisten vanuit het kwaliteitskader, het van belang is en blijft om scherp en kritisch te zijn op onze processen, door deze frequent te evalueren en waar nodig bij te stellen. Ontwikkelingen en/of nieuwe inzichten op het gebied van behandeling dienen nauw gevolgd te worden en waar nodig voor een aanvulling of wijziging in onze behandelprogramma's te leiden. De Van der Hoeven Kliniek draagt met haar eigen onderzoeksafdeling ook zelf actief en gemotiveerd bij aan de (door)ontwikkeling van belangrijke behandelinterventies en -inzichten en deelt dit met nationale en internationale collega's.

Met het oog op de nog altijd krappe arbeidsmarkt blijft het van belang om veel aandacht te besteden aan het werven en behouden van kundig en tevreden personeel.

Concreet dient aankomende periode verder gekeken te worden naar de inzet van een familievertouwenspersoon op de locatie de Willem Dreeslaan. Voor het beleid ten aanzien van anderstaligen geldt dat de Van der Hoeven Kliniek graag aansluit bij de uitkomsten van de nu lopende call daaromtrent. Voorts wordt gekeken of en op welke wijze ervaringsdeskundigheid (opnieuw) een plek kan krijgen binnen de klinieken. De stichtingsbrede visie en het beleid omtrent ervaringsdeskundigheid is vastgesteld en afgerond. De noodzakelijke ontwikkelingen vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid op het gebied van de verstrekking van de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) worden afgewacht.

Hoofdstuk 2

Kwaliteitskader Forensische Zorg

Het KKFZ bestaat uit vijf pijlers. In de volgende paragrafen leest u hoe DFZS in het afgelopen jaar invulling heeft gegeven aan pijler 1 t/m 4 en welke activiteiten er voor de aankomende periode op de planning staan. Pijler 5 gaat over het informeren over de voortgang van de implementatie van het KKFZ, onder andere middels het jaarlijks publiceren van dit kwaliteitsverslag.

2.1 Pijler 1 - Veiligheid en persoonsgerichte zorg

Pijler 1 richt zich op de balans tussen veiligheid en persoonsgerichte zorg. De behandeling, in de vorm van persoonsgerichte herstellende zorg, is gericht op het verminderen van het recidiverisico om zo de veiligheid voor de maatschappij te vergroten. Deze pijler beschrijft de kwaliteitsaspecten die helpen invulling te geven aan deze balans, hoe de persoonsgerichte zorg vorm krijgt binnen de strafrechtelijke kaders en wat cliënten/patiënten nodig hebben en kunnen verwachten.

2.1.1 Stand van zaken en resultaten

Algemeen

DFZS voldeed ook in 2024 aan de kwaliteitsaspecten die behoren bij pijler 1. Binnen de organisatie zijn de RNR-principes, in combinatie met risicomanagement, al jarenlang leidend in de wijze waarop de behandelingen worden vormgegeven. Daarnaast levert DFZS een substantiële bijdrage aan de ontwikkeling, validatie en implementatie van zowel generieke als specifieke risicotaxatie-instrumenten. DFZS stimuleert, waar mogelijk, de eigen inbreng van de cliënt/patiënt. De behandelingen bieden daar waar nodig voldoende maatwerk en worden gekenmerkt door een persoonsgerichte benadering, hetgeen essentieel is om te kunnen voldoen aan het specifieke responsiviteitsprincipe.

Risicomanagement is ook in 2024 gerealiseerd door het opbouwen van een constructieve therapeutische behandelrelatie, in combinatie met een intensieve samenwerking en zorgvuldige informatieoverdracht tussen de betrokken behandelaren, groepsleiders (kliniek), werkmeesters (kliniek), ketenpartners en relevante betrokken systeemleden.

Doelmatigheid is een belangrijk uitgangspunt binnen DFZS. Daarom wordt zorgvuldig omgegaan met het op- en afschalen van de behandeling. De dossiervoering voldoet aan de geldende professionele standaarden. Periodiek worden steekproeven uitgevoerd op de inhoud van dossiers en op ongeautoriseerde raadpleging van cliënt-/patiëntdossiers door medewerkers.

De afgelopen periode is fors geïnvesteerd in het aantrekken van meer hoogopgeleid en specialistisch personeel om nog meer maatwerk te kunnen realiseren, indien nodig. Zo is er conform het visiedocument neuropsychologie een klinisch neuropsycholoog aangenomen die werkzaam is voor de Waag en de klinieken. Ook is beschreven op welke manier de komende jaren voldoende aandacht besteed kan worden aan specialistische neuropsychologische diagnostiek en zorg.

De Waag

Bij de Waag werd al met de komst van het KKFZ grotendeels voldaan aan de eisen zoals beschreven bij pijler 1. De Waag heeft diverse zorgprogramma's ontwikkeld die zijn erkend door de Erkenningscommissie Justitiële Interventies. Deze programma's zijn gebaseerd op de RNR-principes en gericht op het verminderen van recidiverisico, met daarbij expliciete aandacht voor het versterken van beschermende factoren (eigen kracht) en, waar passend, voor herstellende werken. De zorgprogramma's worden ook onderzocht op effectiviteit, onder andere in termen van afname van het recidiverisico en daadwerkelijke recidive. In 2024 hebben we specifiek aandacht gehad voor het realiseren van procesevaluaties en effectonderzoeken met betrekking tot de methodiek "Pas op de Grens" voor jeugd en

jongvolwassenen en “Agressie Regulatie (AR)opMaat-Plus” voor volwassen cliënten met een licht verstandelijke beperking (LVB).

Binnen de ambulante setting is dit jaar extra aandacht besteed aan de aanwezige acute risicofactoren. Er werd tijdens de MDO's op aangestuurd om hier de veiligheidsplannen op af te stemmen.

Ook in 2024 mocht de Waag het TOPGGz-keurmerk voeren voor alle behandelingen binnen de zorglijn Agressie en Vermogen. Dit keurmerk waarborgt dat meer dan de helft van de geboden zorg binnen deze zorglijn hoogspecialistisch is. Daarnaast vereist het keurmerk dat onze cliëntenzorg wordt gecombineerd met het ontwikkelen van innovatieve (ondersteunende) behandelmethoden en testinstrumenten, het bieden van advies en consultatie, kennisoverdracht en het verrichten van wetenschappelijk onderzoek.

Cliënten kunnen indien nodig gebruikmaken van een familievertrouwenspersoon. Op onze website en in onze folders kunnen cliënten hier informatie over vinden. Daarnaast is, zoals aangegeven in ons vorige verslag, aandacht besteed aan het realiseren van meer diversiteit binnen onze medewerkers, in het bijzonder bij onze behandelaren. Dit ingezette beleid zorgt voor kleine, maar positieve stappen. Daarnaast is een visiedocument geschreven over het behandelen van anderstaligen. Dit document moet nog worden geformaliseerd en geïmplementeerd.

Van der Hoeven Kliniek

Voor de Van der Hoeven Kliniek geldt eveneens dat, vanaf de invoering van het KKFZ, al grotendeels wordt voldaan aan de vereisten. Dit neemt niet weg dat voor het borgen van een hoge mate van kwaliteit het van belang is en blijft om werk- en behandelprocessen kritisch te evalueren en waar nodig bij te stellen.

Vanuit de Programmaraad en Zorg, Innovatie, Onderzoek en Scholing (ZIOS), twee behandelinhoudelijke adviesorganen van de klinieken, wordt kritisch en conform de actuele standaarden gekeken naar het behandelaanbod van de klinieken. Bestaande behandelonderdelen worden geëvalueerd en nieuw aanbod wordt getoetst op wenselijkheid en effectiviteit. Voorgaande periode is het gehele programma-aanbod van de klinieken in kaart gebracht en structureel vastgelegd. Thans wordt de wetenschappelijke evidentie van dit programma-aanbod nader onderzocht, gedocumenteerd en geanalyseerd. Op deze wijze tracht de Van der hoeven Kliniek een zo actueel en effectief behandelaanbod voor haar patiënten te vormen en behouden.

Op de locatie Willem Dreeslaan is een pilot van start gegaan voor een nieuw MDO, specifiek voor diagnostiek en therapie. Hierbij worden patiënten aan de hand van een therapeutisch behandelplan (als onderdeel van het overkoepelende behandelplan) in een cyclus gevolgd. Tevens worden aanmeldingen besproken aan de hand van klachten en/of hulpvragen en worden patiënten op basis daarvan geïndiceerd voor therapie. De bespreking vindt plaats met behulp van de geldende richtlijnen voor klachten/problematiek. Bij een succesvol verloop van de pilot wordt gekeken of en op welke wijze dit MDO ook op de andere locaties geïmplementeerd kan gaan worden.

Voorts is in de afgelopen periode de ITB verder doorontwikkeld. Er is een kliniekoverstijgend ITB-overleg opgericht waarin de behandelaren van de drie klinieken hun expertise en (vraag naar) advies kunnen delen.

Hoewel er een breed gedeelde behandelvisie voor alle organisatieonderdelen van DFZS is vastgesteld, wordt thans ook gekeken of en op welke wijze de locatie Willem Dreeslaan, de Wierde en de Voorde een eigen “couleur locale” hebben en baat hebben bij een kliniek eigen behandelvisie, met daaruit voortvloeiend een eigen behandel- en begeleidingsklimaat, passend bij de doelgroep. In het verlengde daarvan wordt op de locatie Willem Dreeslaan en de Voorde onderzocht op welke wijze methodisch werken bij kan dragen aan deze behandelvisie(s).

In de Wierde en de Voorde wordt gebruik gemaakt van een vaste patiëntenvertrouwenspersoon die in dienst is van de Stichting PVP.

2.1.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode

De Waag

In 2025 wil de Waag dat het TOPGGz-keurmerk verlengd is, maar ook verbreed, zodat het keurmerk tevens van toepassing is op de zorglijnen Jeugd en Jongvolwassenen en Huiselijk Geweld. Om dit te laten slagen, is het noodzakelijk om tijdens de intakefase standaard gebruik te maken van een kwalitatief gevalideerde decision tool, zodat duidelijk wordt of de cliënt komt met een hoogspecialistische hulpvraag. Voor de Waag is dit een belangrijk doel, omdat steeds meer cliënten een hoogspecialistische zorgvraag hebben, waardoor voor het behoud van voldoende kwaliteit voldaan dient te worden aan alle criteria van het TOPGGz-keurmerk en het KKFZ. Beide kaders helpen om een goede balans te vinden in een persoonsgerichte benadering met voldoende oog voor de aanwezige psychopathologie en het risicogericht behandelen met voldoende aandacht voor forensische scherpste en daarmee de veiligheid voor de samenleving.

In 2023 is een risicotaxatie-instrument voor partnergeweld ontwikkeld, namelijk de SDA-P. Deze wordt in 2025 verder onderzocht op de betrouwbaarheid en validiteit. Ook is het streven dat het gebruik in 2025 binnen de Waag toeneemt en binnen de zorglijn Huiselijk Geweld standaard wordt ingezet naast de Forensische Ambulante Risico Evaluatie (FARE).

Verder wordt het visiedocument over het behandelen van anderstaligen geformaliseerd en geïmplementeerd.

Van der Hoeven Kliniek

Aankomende periode wordt de wetenschappelijke evidentie van het totale programma-aanbod van de klinieken nader onderzocht, gedocumenteerd en geanalyseerd, en op basis daarvan worden keuzes gemaakt. Op deze wijze tracht de Van der Hoeven Kliniek een zo actueel en effectief behandelaanbod voor haar patiënten te vormen en te behouden.

Voorts wordt de aankomende periode gekeken op welke wijze de expertise van de ITB ook in samenwerking met de Waag kan worden ingezet.

Daarnaast wordt het diagnostisch MDO bestendigd en geïmplementeerd binnen de Wierde en Voorde. Met betrekking tot het beleid voor anderstaligen wordt gewacht op de afronding van het vooronderzoek door het programma Kwaliteit Forensische Zorg (KFZ), zoals genoemd in de doorontwikkelagenda van KKFZ.

2.2 Pijler 2 - Forensisch vakmanschap

Pijler 2 zorgt ervoor dat professionals weten wat er van ze verwacht wordt als het gaat om methodisch werken, competenties en leerdoelen. Het maakt inzichtelijk hoe DFZS het forensisch vakmanschap stimuleert en op het gewenste niveau krijgt en houdt.

2.2.1 Stand van zaken en resultaten

Algemeen

DFZS voldeed ook in 2024 aan de kwaliteitsaspecten die behoren bij pijler 2. Bij DFZS is leren en ontwikkelen een belangrijke manier om medewerkers te binden en te boeien. DFZS richtte zich ook in 2024 expliciet op het behoud van medewerkers door het hanteren van een marktconform arbeidsvoorwaardenbeleid en het investeren in opleiding en ontwikkeling, onder meer via opleidingsbudgetten en een digitaal leerportaal. Alle medewerkers hebben toegang tot dit online leerportaal, dat een breed scala aan opleidingen en cursusmateriaal bevat, waaronder e-learnings. Er is sprake van een standaardaanbod per discipline of zorglijn, aangevuld met optionele scholingsmogelijkheden. Het leerportaal wordt actueel gehouden op basis van de nieuwste ontwikkelingen binnen het forensisch vakmanschap.

De organisatie biedt opleidingsplaatsen aan voor gz-psychologen, klinisch psychologen, psychiaters, ggz-agogen en verpleegkundig specialisten. Leidinggevendenden kunnen deelnemen aan een management development traject. Daarnaast is er voor alle behandelinhoudelijke medewerkers structurele intervisie en supervisie beschikbaar. Op alle drie de locaties van de Van der Hoeven Kliniek zijn groepsdynamici actief die zowel op

structurele basis als op aanvraag ondersteuning en begeleiding bieden aan de behandel- en zorgteams.

Naast scholing lag in 2024 ook nadrukkelijk de focus op de werving en selectie van geschikt personeel. In dat kader zijn diverse arbeidsmarktcampagnes gelanceerd en is er een e-learning “Werving en Selectie” en een module peer-to-peer sourcing¹ ontwikkeld voor leidinggevendenden. Medewerkers worden bovendien op verschillende manieren gestimuleerd om actief en creatief bij te dragen aan werving, onder andere via een recent geïntroduceerde wervingschallenge.

Voor leidinggevendenden is, in samenwerking met de HR-afdeling, een trainingsacteur en een theaterdocent, een interne sollicitatietraining ontwikkeld en geïmplementeerd. Vacatures worden breder en zichtbaarder uitgezet, mede dankzij een uitbreiding van de samenwerkingen met jobboards en de optimalisatie van de online vindbaarheid (Search Engine Optimization (SEO)) op basis van data en actuele ontwikkelingen.

Om potentiële kandidaten laagdrempelig met de organisatie in contact te brengen, worden onder meer meet-and-greets, informele koffiemomenten en gerichte social media-berichten ingezet. Deze proactieve benadering van werving en selectie heeft in 2024 geleid tot aantoonbare positieve resultaten, waaronder een significante toename in online zichtbaarheid, het aantal sollicitanten en het aantal nieuwe aanstellingen.

Ten behoeve van het verkrijgen en behouden van betrokken en tevreden medewerkers worden regelmatig medewerkerstevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. Waar nodig worden op basis van deze resultaten gerichte acties ondernomen om de medewerkerstevredenheid verder te bevorderen.

De zorg voor medewerkers is een centrale pijler binnen DFZS. Er wordt actief ingezet op het bevorderen van een veilig en gezond werkklimaat. De bestaande vitaliteitstoolbox is uitgebreid met de LifeCheck, waarmee medewerkers laagdrempelig toegang hebben tot ondersteuning op het gebied van voeding, budget, burn-outpreventie, mantelzorg, stoppen met roken, overgang, mentale gezondheid en stressreductie. Ook wordt periodiek een gezondheidsthema onder de aandacht gebracht. Daarnaast biedt DFZS stoelmassages en interne coaching, werkt het samen met externe partners als SharedAmbition en CSR en worden de interne sportfaciliteiten verder uitgebreid.

De Waag

Binnen de Waag worden behandelingen vormgegeven met erkende zorgprogramma's op basis van de RNR-principes. Behandelaren kunnen alleen met een zorgprogramma werken na het volgen van de basisopleiding, jaarlijkse boosters en maandelijkse intervisies. Het werken met erkende programma's vereist het borgen van de behandelkwaliteit en programma-integriteit, onder meer door regelmatige procesevaluaties. Deze evaluaties helpen verbeterpunten aan te pakken en te toetsen of de werkzame elementen van een programma daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Elke vestiging heeft per zorgprogramma een programmamaverantwoordelijke, die samen met de teamleider de kwaliteit en integriteit van het zorgprogramma bewaakt. Deze programmamaverantwoordelijken krijgen coaching en nemen per jaar aan minimaal vier bijeenkomsten deel om onder andere verbeterpunten en doorontwikkelingen te bespreken. Daarnaast zijn er aandachtsfunctionarissen per vestiging met specifieke expertise op gebieden zoals diagnostiek, Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD), trauma, persoonlijkheidsstoornissen, transcultureel behandelen, verslavingszorg en autisme. Deze functionarissen komen regelmatig bijeen onder begeleiding van een specialist en de opgedane kennis wordt actief gedeeld en onderhouden in MDO's.

De hierboven genoemde werkwijze en het voeren van evaluatiegesprekken met behandelaren en teamleiders zorgen ervoor dat er zeer goed aan de eisen van pijler 2 voldaan wordt. Onze professionals weten wat er van hen verwacht wordt als het gaat om methodisch werken, competenties en leerdoelen. Vanwege de zorg voor het behoud van de

¹ Peer-to-peer sourcing in HR verwijst naar een wervingsstrategie waarbij medewerkers binnen een organisatie actief deelnemen aan het identificeren en aanbevelen van potentiële kandidaten voor openstaande functies. Deze aanpak maakt gebruik van het bestaande netwerk en de kennis van huidige medewerkers om geschikte kandidaten te vinden, wat vaak leidt tot nauwkeurigere en cultureel passende aanwervingen.

programma-integriteit en voldoende deskundigheid wordt het forensisch vakmanschap gestimuleerd en op het gewenste niveau gehouden.

Van der Hoeven Kliniek

In 2024 is in de klinieken het stagebeleid voor wetenschappelijk onderwijs (wo)-studies ontwikkeld en geïmplementeerd. In 2025 wordt dit geëvalueerd. Ook deze ontwikkeling draagt bij aan het aantrekken en opleiden van (toekomstig) personeel.

Forensische scherpthe bij behandelend en begeleidend personeel is van essentieel belang voor een veilig leef- en behandelklimaat. In het kader hiervan is de ontwikkelreis, het tweejarig inwerk- en (bij)scholingstraject voor groepsleiders in de Van der Hoeven Kliniek afgelopen periode kritisch geëvalueerd en waar nodig herijkt. Forensische scherpthe heeft een prominenter plek gekregen binnen dit traject.

De afgelopen periode is meer expliciete aandacht geschonken aan het voorkomen en signaleren van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorgrelatie. Zowel op het gebied van preventie als “handelen nadien”. Een inspecteur van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), gespecialiseerd in seksueel grensoverschrijdend gedrag, heeft in 2024 een presentatie gehouden voor alle medewerkers van DFZS. Deze presentatie is ook toegevoegd aan het online leerportaal en voor iedereen beschikbaar gesteld. Medio 2024 is er een kliniekoverstijgende handreiking opgesteld waarin duidelijk en overzichtelijk staat beschreven hoe te handelen bij (vermoedens van) seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Binnen de Wierde is, na een succesvol verlopen pilotperiode, overgegaan tot een structurele inzet en inbedding van de ervaringsdeskundigheid. Gelijktijdig is organisatiebreed het visie- en beleidsstuk over ervaringsdeskundigheid vastgesteld. Het verkrijgen van een VOG voor de ervaringsdeskundige is, na een beroepszitting tegen de uitspraak van Justis, onsuccesvol verlopen. Dit heeft ertoe geleid dat de werkzaamheden van de ervaringsdeskundige geen doorgang konden vinden. De VOG-problematiek is van dien aard dat deze alleen met inzet van het ministerie van Justitie en Veiligheid opgelost kan worden. De Van der Hoeven Kliniek neemt actief deel aan de landelijke werkgroep die in opdracht van het ministerie is opgericht om een eenduidig functieprofiel voor forensische ervaringsdeskundigheid op te stellen. Op basis van dit profiel kan een specifiek toetsingsprofiel voor Justis opgesteld worden. Afgelopen periode is echter duidelijk geworden dat het ministerie een aanvullend toetsingsprofiel niet wenselijk vindt. De landelijke werkgroep staat nu on hold. Vooralsnog lijkt er geen snelle en afdoende oplossing te komen voor het landelijke VOG-probleem.

Binnen de Wierde wordt reeds geruime tijd gewerkt volgens de Safepath-methodiek. Afgelopen periode is deze methodiek verder ingebed in reguliere werkzaamheden, onder meer door een intensievere training van de Safepath-coaches en andere disciplines. Hierdoor wordt er zowel binnen de patiënt- als ook personeel- en teaminteracties, enkel nog op de Safepath-manier gewerkt en gecommuniceerd.

2.2.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode

De Waag

De Waag heeft als doel om de huidige werkwijze te continueren. Daarnaast wordt het inwerkprogramma voor nieuwe behandelaren in het leerportaal verder vormgegeven. Het doel is dat alle nieuwe behandelaren via het leerportaal een duidelijk overzicht krijgen van het inwerkprogramma en de verschillende onderdelen waaruit het bestaat. Het huidige inwerkprogramma wordt verbeterd. Daarnaast wordt het voor nieuwe behandelaren duidelijk welke documenten belangrijk zijn om te lezen, waar deze documenten te vinden zijn en welke basistrainingen gevolgd moeten worden.

Van der Hoeven Kliniek

Aankomende periode vindt de in 2024 opgestelde handreiking en de daarbij behorende processen hun borging binnen de organisatie, waardoor het beleid omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag verder verankerd wordt. Hierbij wordt zowel gericht op preventieve interventies zoals voorlichting, bezinningsstaven en borging binnen inter- en supervisies, als ook op de processen hoe er gehandeld kan en moet worden bij (vermoedens van) seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Voorts wordt momenteel een kliniekoverstijgende werk- en/of klankbordgroep opgericht die zich richt op de verdere doorontwikkeling van het behoud en vergroten van forensische scherpthe op de werkvloer.

Ten aanzien van forensische ervaringsdeskundigheid wordt gewacht op de aankomende landelijke ontwikkelingen en/of wijzigingen ten aanzien van de vereisten in het KKFZ en de VOG. Daarna kan een afweging gemaakt worden of en op welke wijze ervaringsdeskundigheid (opnieuw) geïmplementeerd kan worden in de klinieken.

In 2025 wordt de tweejarige ontwikkelreis voor groepsleiding verder geëvalueerd en doorontwikkeld.

2.3 Pijler 3 - Organisatie van zorg

Pijler 3 beschrijft wat organisaties zelf of samen organiseren om kwalitatief goede en veilige forensische zorg mogelijk te maken, zowel voor cliënten/patiënten als voor professionals als voor de maatschappij. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het hebben van een werkend kwaliteitsmanagementsysteem en het op orde hebben van de volledige bedrijfsvoering.

2.3.1 Stand van zaken en resultaten

Algemeen

DFZS hanteert een systematische aanpak voor kwaliteitsborging, bestaande uit een directiebeoordeling, jaarlijkse kwaliteitsvisitaties en certificering volgens de ISO 9001 en NEN 7510. De tevredenheid van cliënten/patiënten wordt structureel gemeten, niet alleen via vragenlijsten (zoals de Consumer Quality index (CQi)), maar ook met specifieke evaluatieformulieren en incidenteel met interviews. De feedback van cliënten/patiënten wordt actief benut om de zorgverlening te verbeteren en hun perspectief te integreren in het zorgbeleid.

In 2024 is bewust meer aandacht besteed aan het registreren en analyseren van incidentmeldingen in het EPD. Op deze wijze wordt zowel meer inzicht verkregen op organisatieniveau als ook op het niveau van de cliënt/patiënt. Incidenten worden indien passend geanalyseerd volgens de Prismamethodiek, gericht op het leren van fouten, waardoor de inrichting van onze zorg verbeterd kan worden.

DFZS heeft ook in 2024 actief deelgenomen aan het programma KFZ. Zowel bij de ontwikkeling, uitvoering als implementatie van (calls van) KFZ-producten. Hierbij wordt intensief samengewerkt met andere forensische (keten)partners.

DFZS beschikt nog altijd over twee bijzonder hoogleraren en onderhoudt samenwerkingen met universiteiten en hogescholen, onder andere op het gebied van criminologie, strafrecht en de masteropleidingen forensische psychologie en orthopedagogiek. Jaarlijks lopen diverse masterstudenten een gecombineerde onderzoeks- en klinische stage van tien maanden. Zij participeren in lopende onderzoeken binnen de bestaande onderzoekslijnen. DFZS publiceert jaarlijks een groot aantal artikelen over forensische zorg, voert diverse (promotie)onderzoeken uit en levert bijdragen aan onderwijs. Relevante forensische kennis wordt ook actief gedeeld op congressen, symposia en soms via (social) media, radio- en tv-programma's en podcasts.

In het kader van de Greendeal is het "Greenteam Gezonde Leefstijl" opgericht, bestaande uit vijf werkgroepen: Voeding, Sport en Bewegen, Slaap, Medicatie en Roken. Deze werkgroepen dragen bij aan het bevorderen van een gezonde leefstijl bij zowel cliënten/patiënten als medewerkers.

Er is een projectgroep Artificial Intelligence (AI) opgericht. Deze projectgroep heeft als doelstelling de kansen en risico's van kunstmatige intelligentie binnen de organisatie in kaart te brengen. De projectgroep zet zich in voor het verkennen van innovatieve AI-oplossingen en het waarborgen van een veilige en verantwoorde implementatie.

Voor de opvang en nazorg van medewerkers die (in)direct betrokken zijn bij een ernstig incident, is het Bedrijfsopvangteam (BOT) actief. Het BOT monitort de impact en schakelt waar nodig professionele hulp in om langdurige traumaklachten te voorkomen. Het team is recent versterkt via bijscholing, jaarrapportages en technische ondersteuning.

De Waag

Door de zorgprogramma's te laten beoordelen door de Erkeningscommissie Justitiële Interventies worden deze vooraf getoetst op de kwaliteit en uitvoerbaarheid. Een vereiste is namelijk het uitvoeren van een procesevaluatie, waarin onder meer wordt onderzocht of de behandeling conform het oorspronkelijke ontwerp wordt uitgevoerd. Tevens moet worden aangetoond dat verbeterpunten uit deze evaluatie daadwerkelijk zijn opgepakt.

Bij de Waag is dit proces in 2024 doorlopen voor het zorgprogramma "Pas op de Grens" voor jeugd en jongvolwassenen en gedeeltelijk voor "ARopMaat-Plus" (voor LVB-cliënten), waarvan de afronding deels in 2025 plaatsvindt. Daarnaast zijn er verbeterpunten geïdentificeerd op basis van de analyses van ROM-gegevens en in het kader van behoud en uitbreiding van het TOPGGz-keurmerk. Hiervoor dient aan veertien criteria te worden voldaan, die bijdragen aan een adequate organisatie van de zorg.

In 2024 liepen bij de Waag opnieuw twaalf cliëntgebonden innovaties. Bij een aantal hiervan wordt tevens wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is een innovatie gericht op het inzetten van Virtual Reality bij forensische cliënten met agressieproblematiek.

De Waag heeft actief ingezet op het verbeteren van de dossiervoering. Het document dossiervoering is geactualiseerd en er is een e-learning ontwikkeld die alle behandelaren hebben doorlopen.

Van der Hoeven Kliniek

De Van der Hoeven Kliniek werkt voor het realiseren van KFZ-calls intensief samen met het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP). Daarnaast nam in 2024 een onderzoeker van de Van der Hoeven Kliniek deel aan de Programmaraad van KFZ. Ook vanuit de vakgroep psychiatrie vindt, in samenwerking met universitair medische centra, diverse onderzoeken plaats naar betere en nieuwe behandelmethodieken voor de forensische doelgroep.

Dossiervoering vindt grotendeels plaats binnen het EPD. Een goede informatiehuishouding is van essentieel belang voor het behoud van zowel de veiligheid als kwaliteit van de behandeling. Vanuit de aanbevelingen uit het Kwaliteitsnetwerk FPC/K 2023 is gestart met het in kaart brengen van schaduw- en versplinterde dossiervorming. Gestreefd wordt naar een toekomstige complete dossiervoering binnen het EPD. Ook de afgelopen periode is er sprake geweest van een doorontwikkeling van de functionaliteiten binnen het EPD, om zodoende de behandelinhoudelijke informatievoorziening te optimaliseren. Diverse behandelinhoudelijke documenten en werkprocessen hebben een plek gekregen binnen het EPD.

Een tweede aanbeveling die vanuit deelname aan de Kwaliteitsnetwerken FPC/K en FPA naar voren is gekomen, is de afwezigheid van een patiënten opvangteam na incidenten. Begin 2024 is daarom een start gemaakt met de oprichting van het Patiënten Incidenten Opvangteam (PIO). Naar verwachting gaat het PIO eind 2025 operationeel zijn in alle drie de klinieken.

2.3.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode

Algemeen

Zowel de Waag als de klinieken onderzoeken in 2025 de mogelijkheden van AI en hiervoor is een projectgroep samengesteld. Er wordt onder andere gestart met een pilot van Copilot. Onderzocht wordt of en op welke wijze Copilot kan bijdragen aan efficiëntere processen, betere besluitvorming en een verhoogde productiviteit.

De Waag

De Waag streeft ernaar om medio 2025 het TOPGGz-keurmerk te verlengen. Tijdens de vorige audit is een hersteltraject opgelegd, aangezien de decision tool tijdens het intakeproces niet werd toegepast. De verbreding van het keurmerk is echter wel succesvol gerealiseerd. Indien de verlenging eind juni 2025 wordt toegekend, is het keurmerk van toepassing op de zorglijnen Jeugd en Jongvolwassenen, Huiselijk Geweld en Agressie en Vermogen.

Daarnaast worden stappen gezet om het keurmerk te verkrijgen voor de zorglijn Specialistische GGZ (SGG). In 2025 wordt hiervoor een passende decision tool ontwikkeld en gevalideerd. Het TOPGGZ-keurmerk draagt bij aan een stevige positionering van onze organisatie. De Waag staat voor het bieden van toonaangevende, hoogspecialistische zorg, een noodzaak gezien de aard van de verwijzingen die ontvangen worden. Het keurmerk stimuleert een voortdurende investering in kwaliteitsbehoud, programma-integriteit en de uitvoering van topklinische functies zoals deelname aan kennisnetwerken, wetenschappelijk onderzoek, innovatie en kennisdeling. Bovendien geven behandelaren aan dat het keurmerk bijdraagt aan hun motivatie om bij de Waag te werken en te blijven werken.

Naast het streven naar een verlenging van het keurmerk, blijft geïnvesteerd worden in de erkende zorgprogramma's. Deze vormen een belangrijk instrument voor het continu vernieuwen van onze zorg en voor het gericht werken aan delictreductie en het verkleinen van de kans op recidive. Werken met erkende interventies vereist het borgen van de kwaliteit en programma-integriteit.

Voor 2025 richt de Waag zich op de verlenging van de interventie "Sociale Vaardigheden (SoVa) op Maat" en de zorgprogramma's "ARopMaat" voor de jeugd en jongvolwassenen en "ARopMaat-Plus". Ook worden de eerste stappen gezet om erkenning te verkrijgen voor het zorgprogramma op het gebied van Huiselijk Geweld.

Van der Hoeven Kliniek

De Van der Hoeven Kliniek blijft actief bijdragen aan de (door)ontwikkeling van wetenschappelijke onderzoeken en behandelmethoden. Door eigen (promotie)onderzoek, deelname aan KFZ-calls en samenwerkingen met nationale en internationale collega-instellingen en onderzoekers.

2.4 Pijler 4 - Samenwerking

Pijler 4 heeft betrekking op de samenwerking tussen en met (zorg)organisaties in de keten in het kader van de forensische zorg.

2.4.1 Stand van zaken en resultaten

Algemeen

DFZS zet zich in voor het waarborgen van de continuïteit van zorg door middel van een intensieve samenwerking binnen en buiten de forensische keten. Met Reclassering Nederland zijn concrete afspraken gemaakt over de behandeldoelen, afstemming, naleving van het veiligheidsplan, evaluatiemomenten en mogelijke op-/afschaling van zorg. Ook andere ketenpartners, zoals ggz-instellingen, veiligheidshuizen, gemeenten en andere forensische organisaties, worden betrokken indien zij een aanvullende rol kunnen vervullen. Met hen worden functionele afspraken gemaakt gericht op risicoreductie en maatschappelijke re-integratie.

Binnen DFZS wordt vaak gewerkt met de zogenoemde dakpanconstructie wanneer het einde van de forensische titel nadert. In de kliniek betekent dit dat de zorg geleidelijk wordt afgebouwd, terwijl ketenpartners hun betrokkenheid juist intensiveren. Het einde van de forensische titel betekent niet altijd het einde van zorg. Bij aanhoudend hoge risico's wordt in overleg met de ketenpartners gekeken naar alternatieve vervolgzorg, zoals een indicatie Wet langdurige zorg (Wlz) of zorgmachtiging.

De Waag

De Waag werkte ook in 2024 intensief samen met partners uit zowel de zorg- als de veiligheidsketen, op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Tot de veiligheidsketen behoren onder andere DJI, reclasseringsorganisaties, gecertificeerde instellingen, Raad voor de Kinderbescherming, politie, Openbaar Ministerie, Veilig Thuis, penitentiaire inrichtingen en justitiële jeugdinrichtingen. De zorgketen omvat onder meer de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG), de Nederlandse GGZ, ggz-instellingen op lokaal en regionaal niveau, het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV), instellingen voor mensen met een LVB of verslaving, andere forensische zorgaanbieders, organisaties voor begeleid/beschermd wonen, lokale teams van gemeenten, huisartsen, jeugdzorgorganisaties, coachingsbureaus, scholen (regulier en speciaal onderwijs), vrouwenopvang en dagbestedingslocaties.

In regio's met meerdere forensische zorgaanbieders wordt actief samenwerking gezocht om een zo volledig mogelijk aanbod te realiseren en verwijzers goed te informeren over behandel- en ondersteuningsmogelijkheden. Bij een indicatie voor hoogspecialistische zorg wordt vaak naar de Waag verwezen. Ketenpartners in de reguliere ggz of begeleidingssector kunnen rekenen op ondersteuning en een terugkeergarantie vanuit de Waag, om de door- en uitstroom te bevorderen. Ook bieden we sinds 2024 steeds vaker coaching en trainingen aan.

De Waag participeert in diverse kennisnetwerken gericht op de ontwikkeling van zorgprogramma's, wetenschappelijk onderzoek en risicotaxatie-instrumenten. Er is structurele samenwerking met Fivoor, Trajectum, Humanitas DMH, de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Utrecht. De langdurige samenwerking met de RINO Groep resulteerde in 2013 in de oprichting van de Forensische Academie, waarmee beide organisaties gezamenlijk opleidingsproducten ontwikkelen voor de forensische sector.

Daarnaast is de Waag voorzitter van het landelijke poliplatform van forensisch ambulante zorginstellingen en lid van het LZV, waarbij kennis wordt gedeeld over veteranenzorg bij ernstige traumaklachten en agressieproblematiek.

Van der Hoeven Kliniek

Wanneer er binnen de eigen keten van zorg geen passende plek (meer) is, wordt de Waag of andere ketenpartners vroegtijdig betrokken om zodoende eventuele vertraging in het traject van de patiënt te voorkomen. Het landelijke probleem van tekorten in in-, door- en uitstroom leidt er echter toe dat niet altijd binnen het gewenste tempo een passende vervolg- of verblijfsvoorziening kan worden gerealiseerd. De Van der Hoeven Kliniek blijft zich inspannen om deze problematiek tegen te gaan, onder meer door een uitbreiding van eigen capaciteit en het bestendigen van de samenwerking met ketenpartners. Zo is de samenwerking tussen de Voorde en de afdeling Kastanjehof van GGz Centraal veranderd, waardoor er efficiënter getoetst wordt of patiënten van de Voorde, onder verantwoordelijkheid van de Voorde, binnen de werkwijze van GGz Centraal kunnen verblijven in de reguliere zorg.

De Van der Hoeven Kliniek maakt deel uit van TBS Nederland, het samenwerkingsverband van alle tbs-klinieken in Nederland. Onze klinieken zijn zowel op het Algemeen Directeuren Overleg (AO) als het Inhoudelijk Directeuren Overleg (IO) vertegenwoordigd. Binnen TBS Nederland worden alle ontwikkelingen in het werkveld nauwlettend gevolgd en wordt kennis vrijuit gedeeld.

In het kader van het vergroten van de kwaliteit, verbinding en samenwerking binnen het veld neemt de Van der Hoeven Kliniek deel aan de kwaliteitsnetwerken FPC/K en FPA. Waar mogelijk worden de elementen waar de Van der Hoeven Kliniek in uitblinkt, gedeeld met het veld. Waar nodig worden de elementen die nog niet goed lopen, conform verbeterplannen, opgepakt. Ook hierbij wordt actief de samenwerking gezocht met andere klinieken. Afgelopen periode is een tweetal aanbevelingen, voortkomend uit voorgaande cycli, kliniekbreed aangepakt, te weten dossiervorming en een PIO. Momenteel is een nieuwe cyclus van het Kwaliteitsnetwerk FPA van start gegaan, waaraan locatie de Voorde deelneemt. De nieuwe cyclus voor het Kwaliteitsnetwerk FPC/K, waaraan de Wierde en de locatie Willem Dreeslaan deelnemen, is opgeschort.

2.4.2 Doelen en ontwikkelpunten voor de komende periode

De Waag

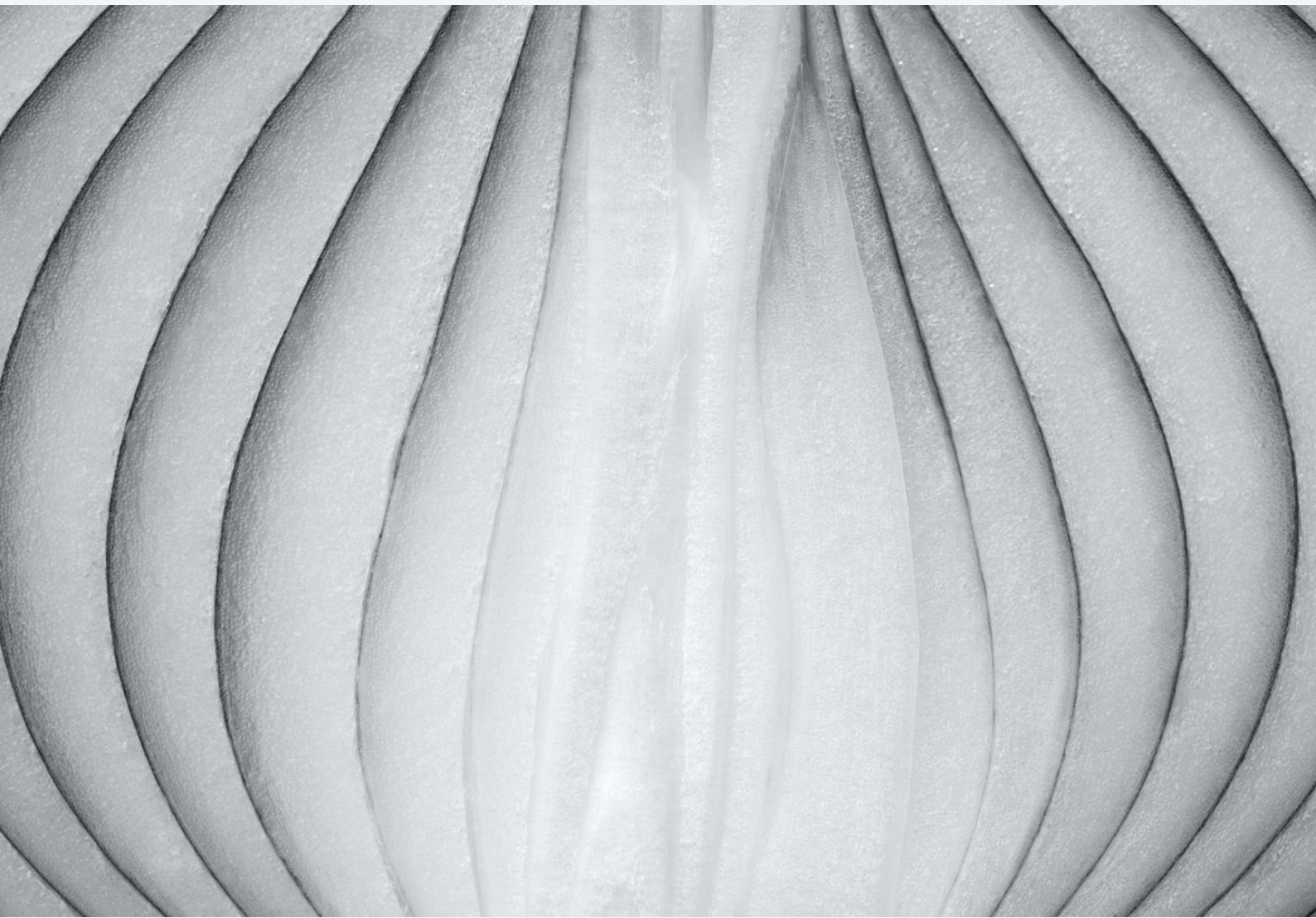
Ook voor 2025 geldt dat het verkrijgen van essentiële informatie van verwijzers binnen 24 uur in de praktijk niet haalbaar is. De Waag blijft zich wel inspannen om de informatieoverdracht vanuit andere instellingen te verbeteren, hoewel dit proces grotendeels afhankelijk is van de externe bereidwilligheid.

Een blijvend knelpunt vormt ook in 2025 de overdracht van cliënten met seksueel grensoverschrijdend gedrag of een cluster-B persoonlijkheidsstoornis naar de reguliere ggz. Hoewel de forensische problematiek bij deze cliënten kan zijn afgerond, blijft er vaak een hulpvraag bestaan. Veel ggz-instellingen hanteren echter een contra-indicatie voor deze doelgroepen, wat de zorgcontinuïteit belemmert. Er is geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering van de genoemde ggz-instellingen en het bieden van ondersteuning, maar het blijft een aandachtspunt.

Van der Hoeven Kliniek

Aankomende periode wordt onverminderd doorgewerkt aan een zo optimaal en efficiënt mogelijke keten van zorg. Waar kan binnen onze eigen klinieken, waar nodig bij de ketenpartners. Een goede en zorgvuldige overdacht van patiënt en diens dossier is hierbij van belang.

Deelname aan de kwaliteitsnetwerken wordt gecontinueerd, waarbij de samenwerking gezocht blijft worden met de andere FPC's, FPK's en FPA's, om zodoende de kwaliteit van zorg en behandeling in de klinische forensische ggz te optimaliseren.

Hoofdstuk 3

Kengetallen

3.1 Omvang van de forensische zorg

In onderstaande tabellen wordt de verdeling van de financieringsstromen weergegeven voor zowel de Waag als de Van der Hoeven Kliniek.

De Waag

	Aantal cliënten*	% van het totaal aantal cliënten	Omzet	% van de totale omzet
Forensische zorg	2018	30,6%	€ 10.419.274	21,9%
Anders gefinancierde zorg	4582	69,4%	€ 37.167.590	78,1%
Totaal	6600	100%	€ 47.586.864	100%

* Aantal cliënten van de Waag over 2024.

Van der Hoeven Kliniek

	Aantal patiënten*	% van het totaal aantal patiënten	Omzet	% van de totale omzet
Forensische zorg	296	87,8%	€ 68.569.706	84,1%
Anders gefinancierde zorg	41	12,2%	€ 12.999.447	15,9%
Totaal	337	100%	€ 81.569.153	100%

* Gemiddeld aantal klinische patiënten over 2024.

3.2 Forensische Prestatie-indicatoren

De prestatie-indicatoren forensische psychiatrie worden jaarlijks uitgevraagd door de divisie Forensische Zorg en Justitiële Jeugdinrichtingen (ForZo/JJI) ten behoeve van de verantwoording over de kwaliteit van de forensische zorg. De indicatoren zijn bedoeld om de kwaliteit van zorg inzichtelijk te maken en te verbeteren.

3.2.1 Indicator 1 “Risicotaxatie”

Indicator 1 meet het uitvoeren van risicotaxaties bij cliënten/patiënten. Dit is geoperationaliseerd in het aantal geldige metingen met toegelaten risicotaxatie-instrumentarium op de peildata 31 mei 2024 en 31 december 2024. Aan deze indicator is een normering verbonden. De cijfers voor DFZS over 2024 zien er als volgt uit:

	Norm	31-05-2024	31-12-2024
Ambulante behandeling	65%	75,7%	71,1%
FPC	80%	99,6%	99,6%

3.2.2 Indicator 2 “Continuïteit van zorg”

Indicator 2 brengt de gewenste vervolgzorg voor de cliënt/patiënt in kaart ten behoeve van de continuïteit van zorg. Van hulpverleners wordt verwacht dat zij een goed lopend ketentraject voor de cliënt/patiënt organiseren. Onder continuïteit wordt begrepen een vloeiende overgang van forensische zorg in het kader van een forensische zorgtitel, naar

zorg waarbij de forensische zorgtitel is geëindigd. Deze overgang kan zowel plaatsvinden bij de zorgaanbieder zelf als bij een andere zorgaanbieder. Door te registreren waar de vervolgzorg zou moeten plaatsvinden, worden de knelpunten in de continuïteit van zorg beter zichtbaar.

De cijfers voor de Waag over 2024 zien er als volgt uit:

Soort vervolgzorg	Aantal
Forensische klinische zorg beveiligingsniveau 3 (FPK/FVK)	0
Forensische klinische zorg beveiligingsniveau 2 (FPA/FVA)	0
Forensische klinische zorg beveiligingsniveau 1	3
Forensische ambulante behandeling (hieronder vallen ook alle vormen van FACT)	27
Specialistische GGZ	24
Basis GGZ	4
Gespecialiseerde zorg verstandelijk gehandicapten SGLVG/SGLVG+	0
Gespecialiseerde zorg verstandelijk gehandicapten VG Verblijf	1
(Forensisch) Beschermd wonen (BW)	8
Maatschappelijke opvang (MO)	2
Ambulante begeleiding	25
Anders (bijvoorbeeld algemene WMO-voorziening)	8
Geen vervolgzorg nodig	131

3.2.3 Indicator 3 “Ernst van de problematiek”

Indicator 3 meet de verandering van de ernst van de problematiek bij cliënten/patiënten. Dit is geoperationaliseerd in het aantal geldige metingen met instrumentaria voor het meten van de ernst van de problematiek op de peildata 31 mei 2024 en 31 december 2024. Ook aan deze indicator is een normering verbonden. De cijfers voor DFZS over 2024 zien er als volgt uit:

	Norm	31-05-2024	31-12-2024
Ambulante behandeling	60%	70,7%	70,7%
FPC	60%	89,8%	93,1%

Binnen de Waag wordt gebruik gemaakt van de Health of the Nation Outcome Scales (HoNOS). In eerdere gesprekken is aangegeven dat de HoNOS voor de Waag inhoudelijk gezien geen enkele meerwaarde biedt om meer zicht te krijgen op de ernst van de problematiek. De HoNOS zorgt immers voor een onderrapportage. Ook andere instrumenten die hiervoor gebruikt mogen worden, voldoen niet aan onze kwaliteitseisen. Momenteel wordt binnen de Waag gebruik gemaakt van de FARE, eventueel in combinatie met verdiepende risicotaxatie-instrumenten en de forensische klachtenlijst (zelf-rapportage). Ook worden de ROM-specifieke instrumenten gerelateerd aan het zorgprogramma dat een cliënt krijgt aangeboden.

Volgens de cijfers voldoet de Waag aan de eis, waardoor er geen acties zijn ondernomen om de scores te verbeteren. Inmiddels is toch ook ingezet op het vaker afnemen van de HoNOS.

LEEF. VEILIG. SAMEN.